

**CALENDARI ESCOLAR 2024-2025
DEL MEDI AMBIENT I EL DESENVOLUPAMENT**

**UN CURS
NATURAL
MIENTE
SOLIVABLE**

**Diputació
Barcelona**

Informació per al PROFESSORAT

El calendari que teniu a les mans ens convida a recuperar el contacte perdut amb la natura, tot recordant-nos que no estem separats del medi ambient, que som natura!, i que naturalitzar la vida pròpia i els espais que habitem, tant interiors com exteriors, és una condició necessària per gaudir d'una vida plena i saludable. I és que, malgrat que la majoria de nosaltres vivim en entorns urbans i envoltats de materials artificials, pràcticament la totalitat de la nostra història com a espècie l'hem passat en entorns naturals no urbanitzats. L'entorn ha canviat de manera molt i molt ràpida, però els nostres gens van a un altre ritme i necessiten més d'uns quants segles per adaptar-se a aquests canvis.

El contacte amb la natura és una necessitat biològica i psicològica. La necessitem per viure, com els peixos necessiten el mar i l'oceà. Allunyar-nos-en ens predisposa a la malaltia. El simple fet de tenir una planta a prop o de contemplar un paisatge natural, encara que sigui a través d'una fotografia, ens calma i reconforta, perquè ens recorda la nostra llar original.

Al llarg del curs trobareu informació i propostes que ens ajudaran a descobrir com podem reconnectar amb la natura i reconciliar-nos, així, amb la nostra pròpia naturalesa. També hi trobareu diades internacionals relacionades amb el medi ambient: podeu aprofitar per comentar-les a classe i aprofundir en les temàtiques a què fan referència.

Recordeu que igualment ens podeu trobar a l'Instagram ([@agendaescolardiba](#)) i que al web ([agendaescolar.diba.cat](#)) us oferim continguts addicionals i informació complementària relacionada amb la temàtica del curs.

Amb aquests materials, la Diputació de Barcelona contribueix als Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) amb els quals està compromesa, inclosos en l'Agenda 2030 i amb la voluntat de «transformar el nostre món». Paral·lelament, es pretén ajudar els centres a donar resposta a les necessitats educatives i a aplicar i desenvolupar el currículum, de manera transversal i específicament en l'àmbit en què s'emmarca, sobre Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural.

Si teniu dubtes, suggeriments o comentaris, ens els podeu fer arribar a través d'aquesta adreça de correu electrònic: agendaescolar@diba.cat. De la mateixa manera, us animem a compartir les experiències que porteu a terme relacionades amb la temàtica del curs, ja sigui amb imatges o amb relats. Ens agradarà veure-les i en farem difusió pels nostres mitjans!

ESPEREM QUE AQUESTS MATERIALS SIGUIN DEL VOSTRE INTERÈS I QUE TINGUEU MOLT BON CURS!

INFORMACIÓ DE CONTACTE

**Diputació
Barcelona**

Gerència de Serveis de Medi Ambient
Comte d'Urgell, 187
08036 Barcelona
Tel. 934 022 222
A/e: agendaescolar@diba.cat
<http://agendaescolar.diba.cat>
[facebook.com/agendaescolar](https://www.facebook.com/agendaescolar)
[instagram.com/agendaescolardiba/](https://www.instagram.com/agendaescolardiba/)

CRÈDITS

Redacció: Núria Gabernet i Díaz, Àrea d'Acció Climàtica i Transició Energètica de la Diputació de Barcelona
Direcció d'art, disseny gràfic i il·lustracions: Carol Bertran, LaKarulina.com

Amb la participació de:

SETEMBRE 2024

Viure en un entorn urbà ens pot semblar d'allò més normal a la majoria, però el cert és que, en un passat menys llunyà del que probablement penseu, la majoria de persones vivien al camp i en contacte amb el medi natural. A principis del segle XIX tan sols el 3 % de la població mundial vivia a la ciutat. Avui en dia aquesta xifra se situa al voltant del 60 % (i arriba al 90 % en el cas d'Europa i de l'Amèrica del Nord).

LA PROPOSTA

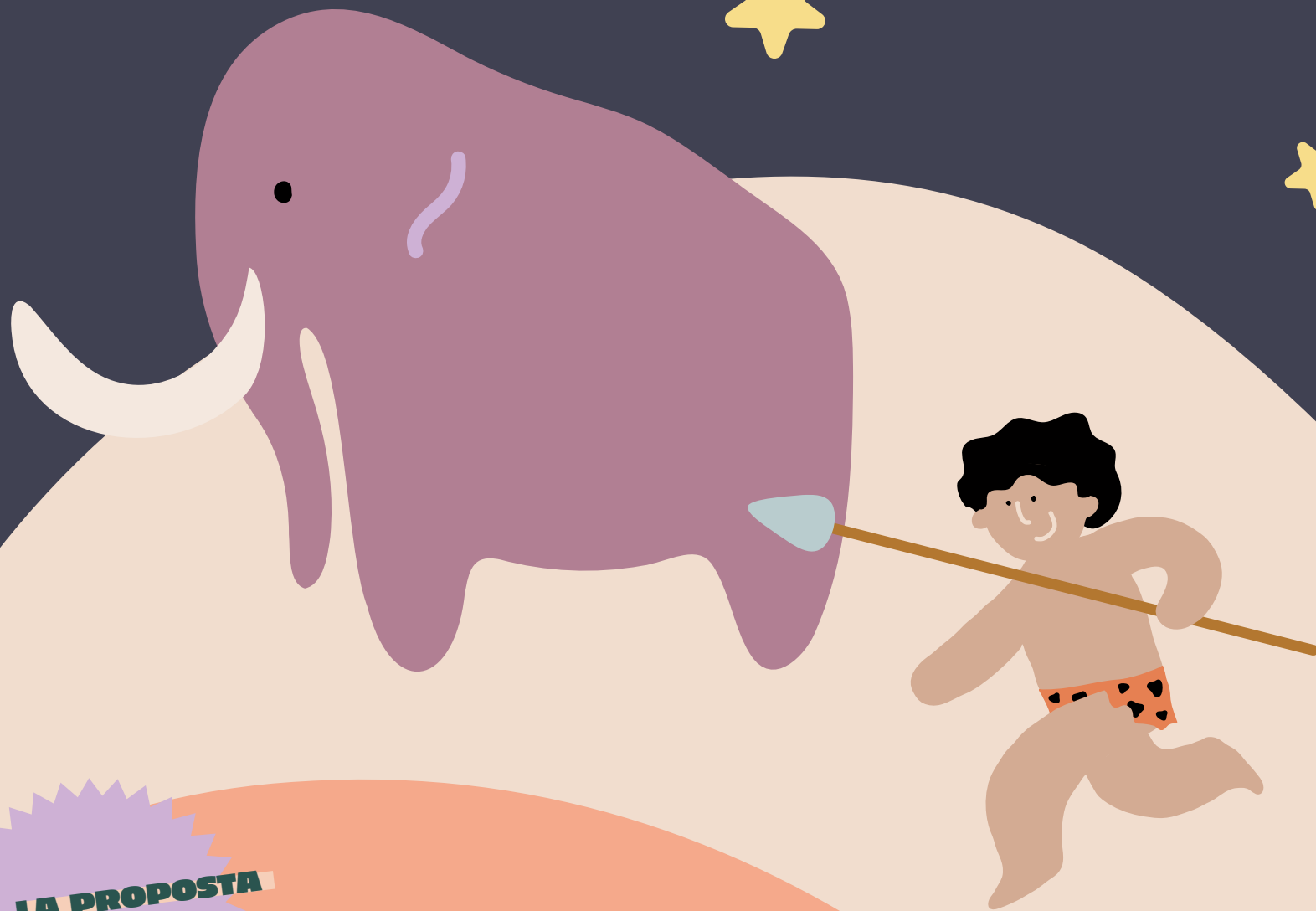
Mira al teu voltant i observa: hi predomina el verd, o l'asfalt i els objectes artificials? Quins elements naturals tens a prop? No et quedis amb la primera impressió i busca tots els que hi trobis. I ara escolta: quins sons arribes a sentir, si t'hi fixes? Són naturals o no? I, després, olora... De què fa olor l'ambient on et trobes?

Comenteu, plegats, com us és de fàcil o difícil entrar en contacte amb la natura en el vostre dia a dia i com us fa sentir aquesta realitat.

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
						1
2	3 ●	4	5	6	7	8 <small>*Dia Internacional de l'Alfabetització</small>
9	10	11 ☾	12	13	14	15
16 <small>*Dia Internacional de la Preservació de la Capa d'Ozó</small>	17	18 ○	19	20	21 <small>*Dia Internacional de la Pau</small>	22 <small>*Dia Europeu sense Cotxes</small>
23	24 ☾	25	26	27	28	29 <small>*Dia Mundial del Cor *Dia Internacional de les Persones Sordes</small>
30	<small>*Dia Mundial del Goril·la</small>					

OCTUBRE 2024

El dèficit de natura és un problema del món modern. Necessitem la natura per gaudir d'una bona salut física, mental i emocional. Allunyar-nos-en ens fa sentir tristos i ens predispesa a malalties diverses. I és que encara que visquem en entorns urbans i artificials, on predomina el maó, l'asfalt i els objectes de plàstic, els nostres cossos estan adaptats a l'entorn natural, que és on hem passat la major part de la nostra vida com a espècie. Durant els propers mesos descobrirem diverses formes de naturalitzar les nostres vides i, així, guanyar salut i sentir-nos més bé!

LA PROPOSTA

Investigueu en quins ambients ha viscut l'espècie humana al llarg de la història i en quins moments s'han donat els principals canvis pel que fa a l'entorn. Com ens hi hem adaptat i com hem adequat el medi a les nostres necessitats amb el pas del temps? Plasmeu-ho en un mural.

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
	1 •Dia Internacional de la Gent Gran	2 ● •Dia Internacional de l'Anar a Peu a l'Escola	3	4 •Dia Mundial dels Animals •Dia Mundial del Somriure	5 •Dia Mundial dels Docents	6 •Dia Mundial dels Ocells
7 •Dia Mundial de l'Hàbitat	8	9 •Dia Internacional per la Reducció de Desastres Naturals	10 ☾ •Dia Mundial de la Vista	11	12	13
14	15	16 •Dia Mundial de l'Alimentació	17 ○ •Dia Internacional per a l'Erradicació de la Pobresa	18	19	20
21	22	23	24 ☾ •Dia Mundial d'Informació sobre el Desenvolupament	25	26	27
28	29	30	31 •Dia Universal de l'Estalvi			

NOVEMBRE 2024

LA PROPOSTA

Penseu com podeu naturalitzar els espais interiors on passeu gran part del vostre temps. Engalaneu les aules i els espais compartits amb elements naturals, que podeu recollir directament del medi en les vostres sortides o en els desplaçaments de casa a l'escola. Fulles, branques, llavors, carbasses, castanyes o altres fruits de temporada... Pinteu-los i decoreu-los al vostre gust o feu-ne un *collage* amb les mostres recollides, i noteu com canvien els espais, pel que fa a textures o colors, amb el pas dels mesos.

Viure lluny del medi natural no és excusa per no tenir la natura a prop. Hi ha tota una diversitat d'opcions que us permetran acostar la natura allà on sou!

Els espais que habitem, ja siguin interiors o exteriors, poden ser *naturalitzats* (les aules, el pati, els passadissos de l'escola o casa vostra).

Decorar les estances amb elements naturals, característics de la temporada, o guarnir-les amb plantes ornamentals i aromàtiques, així com crear petits horts al pati, al jardí o al balcó, són algunes propostes senzilles que ens apropen al verd.

IDEES PER DECORAR LA TARDOR

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
				1 ●	2	3
4	5	6 <small>*Dia Internacional per a la Prevenció de l'Explotació del Medi Ambient en la Guerra i els Conflictes Armats</small>	7	8	9 ○	10 <small>*Dia Mundial de la Ciència al Servei de la Pau i el Desenvolupament</small>
11	12	13	14 <small>*Dia Mundial de la Diabetis</small>	15 ○	16 <small>*Dia Internacional per a la Tolerància</small>	17 <small>*Dia Mundial en Memòria de les Víctimes d'Accidents de Trànsit</small>
18	19	20 <small>*Dia Mundial de la Infància</small>	21	22	23 ☾	24
25 <small>*Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència contra les Dones</small>	26	27	28	29	30 <small>*Dia sense Compres</small>	

DESEMBRE 2024

Els patis escolars aconsegueixen múltiples funcions: són espais per a l'esbarjo, l'oci, la diversió i la pràctica de l'esport. Són, també, un punt de trobada on neixen i es forgen vincles i es creen relacions diverses. A més, tenen un enorme potencial educatiu: poden esdevenir veritables aules a l'aire lliure que estimulin la curiositat i fomentin l'aprenentatge tot apropant la natura a les persones, i on els nens i les nenes puguin desenvolupar-se en tots els sentits. I, més enllà de les funcions que exerceixen per a la comunitat estudiantil, es poden convertir en refugis naturals i bioclimàtics que permetin acollir el veïnat en horari extraescolar.

LA PROPOSTA

Elaboreu un pla per naturalitzar el pati de l'escola i adaptar-lo a les necessitats climàtiques actuals a través del *verd* i del *blau*, amb la voluntat de convertir-lo en un espai més natural, atractiu, saludable i resiliència al canvi climàtic. Podeu instal·lar-hi menjadores i caixes niu, hotels d'insectes o bé crear-hi petits ecosistemes aquàtics o un hort. Valoreu, també, la possibilitat d'impartir-hi determinades matèries, de fer-hi celebracions relacionades amb la Naturalesa, així com obrir-lo a la resta de la comunitat, més enllà de l'escola, de manera que esdevingui un racó de trobada, d'oci i de confort tèrmic per a tota la ciutadania.

ACTIVITAT: EL PATI SOMNIAT

COM FER UN HOTEL D'INSECTES

PATIS DEL CLIMA

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
						1 ● *Dia Mundial de la Lluita contra la SIDA
2	3 *Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat	4	5 *Dia Mundial del Sòl *Dia Internacional dels Voluntaris per al Desenvolupament Econòmic i Social	6	7	8 ○
9	10 *Dia dels Drets Humans	11 *Dia Internacional de les Muntanyes	12	13	14	15 ○
16	17	18	19	20	21 SOLSTICI D'HIVERN	22 ○
23 30 ●	24 31	25	26	27	28	29

GENER 2025

En una situació d'emergència climàtica, naturalitzar les ciutats ens ajuda a protegir-nos de la calor i dels canvis de temperatura, i les converteix en indrets més agradables per viure-hi. I és que la presència del verd i del blau urbà proporciona nombrosos beneficis per a la salut física, mental i emocional, i facilita la convivència i l'oci de les persones.

LA PROPOSTA

Investigueu quins són els beneficis de naturalitzar les ciutats. Imprimiu un mapa del vostre municipi i marqueu-hi les zones verdes i les zones blaves. Trobeu que la vostra ciutat està prou naturalitzada? O hi falten espais arbrats i d'aigua? En aquest cas, escriviu una carta a l'Ajuntament per fer-los arribar les vostres inquietuds.

Després, exploreu, cadascun/a de vosaltres, quin és el recorregut més natural i agradable per anar de casa a l'escola i marqueu-ho al mapa de carrers. Què escoltes, olores i veus durant el trajecte? Us sentiu igual si passeu per uns carrers que per uns altres?

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
		1	2	3	4	5
6 ☾	7	8	9	10	11 <small>*Dia Internacional del Ciberactivisme</small>	12
13 ☽	14	15	16	17	18	19
20	21 ☽	22	23	24	25	26 <small>*Dia Mundial de l'Educació Ambiental</small>
27	28	29 ●	30 <small>*Dia Escolar de la No-violència i la Pau</small>	31		
	<small>*Dia Mundial per la Reducció de les Emissions de CO₂</small>					

FEBRER 2025

El verd i el blau urbans afavoreixen la presència de fauna a les ciutats. Tot i que el soroll, la contaminació i els residus converteixen els entorns de la ciutat en ambients hostils per als animals, cada cop es duen a terme més accions encaminades a potenciar la biodiversitat urbana autòctona. I és que més enllà dels parcs i dels jardins, i altres elements naturals com l'arbrat viari o els horts urbans, les ciutats acullen plantes i animals diversos.

Plantar espècies mel·líferes, que atreguin abelles i altres pol·linitzadors, o instal·lar caixes niu degudament orientades per a ocells o mamífers com els ratpenats són exemples d'actuacions encaminades al foment de la biodiversitat.

Coneixes les plantes remeieres i comestibles del teu entorn? Agafa una guia i surt a identificar-les.

LA PROPOSTA

Conèixer l'entorn proper hauria de formar part del bagatge cultural de totes les persones. Us proposem sortir a descobrir-lo, tot fent una volta pel poble o ciutat on viviu.

Sou capaçs d'identificar la flora i la fauna que teniu a prop? Investigueu quines funcions desenvolupen en l'ecosistema les espècies que trobeu i plasmeu el que heu après en un mural.

Abans de la sortida, podeu anar a la biblioteca i agafar algun manual o guia d'identificació d'espècies. També podeu instal·lar detectors d'ultrasons per descobrir la presència de ratpenats o càmeres termogràfiques o de fotoparany que s'activen amb el moviment per observar la fauna diürna o nocturna.

DESCOBREIX L'EXPERIÈNCIA DE LLAGOSTERA

ALGUNES PREGUNTES PER A LA REFLEXIÓ

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
					1	2 <small>*Dia Internacional dels Aiguamolls</small>
3 <small>*Dia Internacional sense canyeta</small>	4 <small>*Dia Internacional contra el Càncer</small>	5 ☾	6	7	8	9
10	11 <small>*Dia Mundial del Malalt *Dia Internacional de les Dones i les Nenes en la Ciència</small>	12 ☽	13	14 <small>*Dia Europeu de la Salut Sexual *Dia de l'Energia</small>	15	16
17	18	19	20 ☾	21 <small>*Dia Internacional de la Llengua Materna</small>	22	23
24	25	26	27 <small>*Dia Internacional de l'Os Polar</small>	28 ●		

MARÇ 2025

Submergir-nos en un bosc és una manera excel·lent de proveir-nos de vitamina «N», de «Natura».

Els *banyes de bosc* són molt populars al Japó, on es va originar aquesta pràctica a finals del segle passat. Amb el temps s'ha anat estenent per diferents indrets d'arreu del món fins arribar a Catalunya.

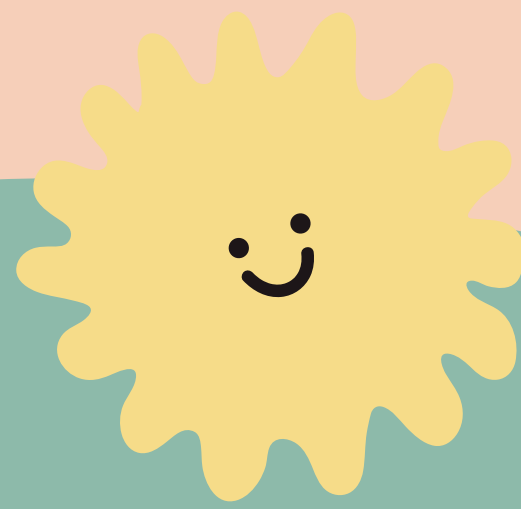
Els boscos són medicina per a la ment i per al cos! Preservem-los i tinguem-ne cura!

LA PROPOSTA

Quins són els boscos més propers a l'escola? En teniu algun a prop? Agafeu un mapa i identifiqueu quines zones boscoses teniu més a la vora. Planifiqueu, si podeu, una sortida escolar amb l'alumnat per *banyar-vos* en un d'aquests boscos. Descobriu-los amb tots els sentits!

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
					1	2
3 <small>*Dia Mundial de la Natura</small>	4	5 <small>*Dia Mundial de l'Eficiència Energètica</small>	6 ☾	7	8 <small>*Dia Internacional de les Dones</small>	9
10	11	12	13	14 ☉ <small>*Dia Europeu per a la Prevenció del Risc Cardiovascular</small>	15 <small>*Dia Mundial dels Drets del Consumidor</small>	16 <small>*Dia Internacional del Macaco</small>
17	18	19	20 <small>*Dia sense Carn</small>	21 <small>*Dia Internacional dels Boscos *Dia Internacional de l'Eliminació de la Discriminació Racial</small>	22 ☾ <small>*Dia Mundial de l'Aigua</small>	23 <small>*Dia Meteorològic Mundial</small>
24 31	25	26	27	28	29 ●	30 <small>*Dia Mundial del Residu Zero</small>

ABRIL 2025

LA PROPOSTA

Passar més temps a l'aire lliure és una manera fantàstica de recuperar el contacte perdut amb la natura, sobretot si tenim l'oportunitat de fer-ho allunyats de la contaminació i en entorns al més naturals possible. El sol, l'aire, l'aigua, la terra... no només ens estimulen les defenses, també ens ajuden a millorar l'atenció i la creativitat, entre molts altres beneficis.

L'arribada de la primavera ens convida a sortir al carrer! Aprofitem-ho!

Quant temps del vostre dia a dia passeu a l'aire lliure? Un estudi realitzat amb una mostra de persones d'Amèrica i d'Europa indica que les persones passem, de mitjana, el 90 % del nostre temps tancats a l'interior d'edificis! Aquests dies us convidem a deixar temporalment mòbils, consoles, televisions o tauletes i sortir al carrer per passar tot el temps que pugueu a l'aire lliure, faci fred o calor... Que les condicions meteorològiques no us impedeixin gaudir de l'entorn amb tots els sentits!

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
	1	2	3	4	5 ☾	6 <small>*Dia Mundial de l'Activitat Física</small>
7 <small>*Dia Mundial de la Salut</small>	8	9	10	11	12	13 ☽
14	15	16 <small>*Dia Mundial de la Veu</small>	17	18	19	20
21 ☽	22 <small>*Dia de la Terra</small>	23 <small>*Dia Mundial del Llibre i dels Drets d'Autor – Sant Jordi</small>	24 <small>*Dia Mundial de l'Animal de Laboratori</small>	25 <small>*Dia Mundial del Paludisme (Malària)</small>	26	27 ●
28	29 <small>*Dia Internacional de la Dansa</small>	30 <small>*Dia Internacional de la Conscienciació sobre el Soroll</small>				

MAIG 2025

Permetre que els peus (o altres parts del cos) entrin en contacte directe amb la terra, sense barreres, és una de les millors maneres de recarregar-nos d'energia i de vitalitat, d'alliberar tensions, de naturalitzar-nos i de disminuir l'ansietat i el dolor, entre molts altres beneficis.

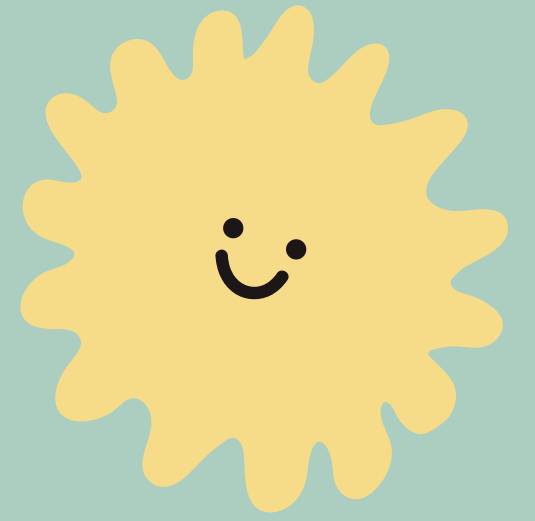
LA PROPOSTA

Busqueu un indret on poder-vos descalçar de manera segura i caminar amb els peus nus sobre la sorra, la gespa, l'aigua o la terra. Abans de treure-us les sabates i d'iniciar l'activitat, anoteu en un paper, cadascun de vosaltres, com us sentiu en aquests moments. Repetiu-vos la mateixa pregunta quan acabeu l'exercici i noteu si ha canviat alguna cosa. Com esteu ara?

Si no disposeu de cap espai on fer-ho, us convidem a crear-ne un! Podeu dissenyar un recorregut sensorial a l'escola on l'alumnat pugui caminar descalç i entrar en contacte amb elements naturals (aigua, sorra, pedres, herba...).

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
			1 <small>*Dia del Treball</small>	2	3	4 ☾
5	6 <small>*Dia Mundial de l'Asma</small>	7	8	9	10 <small>*Dia Mundial de les Aus Migratòries</small>	11
12 ☽	13	14 <small>*Dia Mundial de la Hipertensió Arterial</small>	15 <small>*Dia Internacional de les Famílies</small>	16	17 <small>*Dia Internacional contra l'Homofòbia, la Transfòbia i la Bifòbia *Dia Mundial del Reciclatge</small>	18 <small>*Dia Internacional dels Museus</small>
19	20 ☾ <small>*Dia Mundial de les Abelles</small>	21 <small>*Dia Mundial de la Diversitat Cultural per al Diàleg i el Desenvolupament</small>	22 <small>*Dia Internacional de la Diversitat Biològica</small>	23	24 <small>*Dia Europeu dels Parcs Naturals</small>	25 <small>*Dia d'Àfrica</small>
26	27 ●	28 <small>*Dia Nacional de la Nutrició</small>	29	30	31 <small>*Dia Mundial Sense Tabac</small>	

JUNY 2025

L'estiu ens convida a destapar-nos i a entrar en contacte amb els elements de la natura de manera més directa: aire, aigua, terra, sol... Però de tots aquests elements, amb l'arribada de l'estació més calorosa, n'hi ha un que guanya protagonisme: l'aigua!

D'aigua en necessitem no només per hidratar-nos i netejar-nos, sinó també per refrescar-nos i fer front a la calor.

LA PROPOSTA

Rius, gorgs, salts d'aigua, el mar... Quines són les fonts naturals d'aigua que teniu més a prop? De totes, quina n'és la preferida? Feu-ne un llistat i ubiqueu-les en un mapa. Després, reflexioneu sobre la importància d'estalviar aigua i sobre les principals causes de contaminació dels ecosistemes aquàtics (tant interiors i d'aigua dolça com, també, pel que fa als mars i als oceans), bo i proposant accions que ens ajudin a preservar-los.

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
						1
2	3 ☉ <small>*Dia Mundial de la Bici</small>	4	5 <small>*Dia Mundial del Medi Ambient</small>	6	7	8 <small>*Dia Mundial dels Oceans</small>
9	10	11 ☽	12	13 <small>*Dia Europeu de la Prevenció del Càncer de Pell</small>	14 <small>*Dia Mundial del Donant de Sang</small>	15 <small>*Dia Mundial del Vent</small>
16	17 <small>*Dia Mundial de la Lluita contra la Desertització i la Sequera</small>	18 ☾	19	20	21 <small>*Dia Europeu de la Música</small> SOLSTICI D'ESTIU	22
23	24	25 ●	26 <small>*Dia Internacional de la Lluita contra l'Abús i el Tràfic Il·lícit de Drogues</small>	27	28	29
30						

JULIOL 2025

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOURS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
	1	2 ☾	3 <small>*Dia Internacional Sense Bosses de plàstic</small>	4	5 <small>*Dia Internacional de les Cooperatives</small>	6
7	8	9	10 ☽ <small>*Dia Mundial de la Població</small>	11	12	13
14 <small>*Dia Mundial del Ximpanzé</small>	15	16	17	18 ☾	19	20
21	22	23	24 ●	25	26 <small>*Dia Internacional en Defensa de l'Ecosistema Manglar</small>	27
28	29	30	31			

AGOST 2025

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOURS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
				1 ☽	2	3
4	5	6	7	8	9 ☽ <small>*Dia Internacional dels Pobles Indígenes</small>	10
11	12 <small>*Dia Internacional de la Joventut</small>	13	14	15	16 ☾	17
18	19 <small>*Dia Mundial de l'Orangutan</small>	20	21	22	23 ●	24
25	26	27	28	29	30	31 ☽ <small>*Dia Internacional de la Solidaritat</small>

